

ת"פ 10561/09/16 - סאיד אבו רמילה נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 10561-09-16 מדינת ישראל נ' אבו ריאלה

בפני כבוד השופט, סגן הנשיאה עמית פרייז
מבקש/נאשם סאיד אבו רמילה ע"י עו"ד מואנס יונס
נגד משיבה/מאשימה מדינת ישראל
ע"י שלוחת תביעות כפ"ס

החלטה

לפניי בקשה לביטול כתב האישום מחמת התיישנות.

השתלשלות העניינים

ביום 6/9/16 הוגש נגד הנאשם כתב האישום המייחס לו עבירה של כניסה לישראל שלא כחוק, מיום 23/8/16. בד בבד עם כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של הנאשם עד תום ההליכים.

בימים 7/9/16 ו-14/9/16 התקיימו בתיק דיונים בעת שהנאשם שהה במעצר. בדיון ביום 14/9/16 נקבע כי הדיון הבא יתקיים ביום 23/11/16.

ביום 19/9/16 הנאשם שוחרר בתנאים.

הנאשם הגיע בקשה לכניסה לישראל לדיון ביום 23/11/16. ביום 20/11/16 הנאשם קיבל תשובה מהמת"ק לפיה עקב מניעה ביטחונית נדרש ליווי ביטחוני לצורך כניסתו של הנאשם לישראל.

ביום 23/11/16 התקיים דיון בתיק אליו לא התייצבו הנאשם וב"כ הנאשם דאז. באותו הדיון המאשימה ביקשה לזמן את הערב לדיון הבא, והדיון נדחה ליום 29/1/17.

הנאשם הגיש בקשה למת"ק לכניסה לישראל במועד הדיון ביום 29/1/17. ביום 22/1/17 התקבלה תשובה מהמת"ק לפיה הנאשם נדרש ללווי ביטחוני.

לדיון ביום 29/1/17 לא התייצבו הנאשם וב"כ הנאשם. המאשימה מסרה כי לא זימנה את הערב לדיון, וכן ביקשה להתלות את ההליכים בתיק. באותו המועד הותלו ההליכים, בתיק והוצא נגד הנאשם צו מעצר.

ביום 30/10/20 הנאשם (באמצעות בא כוחו דאז) הגיש לתיק המ"ת בקשה להחזרת פיקדון. ביום 1/11/20 ניתנה ההחלטה כדלקמן: "בשים לב לכך שההליכים בתיק זה הותלו, מפאת אי התייצבות המבקש לדיונים, הרי שהבקשה תוגש בצירוף תגובת המשיבה".

ביום 5/4/21 הוגשה בקשה נוספת להחזרת הפיקדון. באותו המועד ניתנה ההחלטה כדלקמן: "על המבקש להגיש את הבקשה בצירוף תגובת המשיבה בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 1/11/20".

ביום 20/2/22 הוגשה בקשה נוספת להחזרת הפיקדון אליה צורפה תגובת המאשימה, לפיה התביעה מתנגדת להשבת הפיקדון.

דיון בבקשה נקבע ליום 2/3/22. במועד הדיון עתרה המאשימה לחידוש ההליכים וחילוט הערבויות, וההליכים בתיק חודשו.

דיון והכרעה

כתב האישום מייחס לנאשם עבירה מסוג עוון, שתקופת ההתיישנות בגינה חמש שנים. מאז התליית ההליכים ועד למועד חידושם, עברו למעלה מחמש שנים. אין מחלוקת בין הצדדים שההליכים חודשו ללא אישור היועץ המשפטי לממשלה.

במצב דברים זה, מסתמך ב"כ הנאשם על סעיף 94א(ג) לחוק סדר הדין הפלילי, אשר לפיו חידוש הליכים לאחר התלייתם בפער זמנים העולה על תקופת ההתיישנות נשוא סעיף 9 לחוק, מותנית בכך שההליכים חודשו באישור היועץ המשפטי לממשלה. משכך, כאשר אין אישור כזה בענייננו, חלה ההתיישנות.

לטענת המאשימה, במשך זמן ממושך מיום 31/1/17 עד ליום 26/2/18 נעשו ניסיונות רבים, שלא צלחו, לאיתור הנאשם, וכי פעולות אלה נחשבות לפעולות חקירה העוצרות את מרוץ ההתיישנות. אף אם הדברים היו מבוססים עובדתית באסמכתא כלשהי, הרי שאין בידי לקבל טענה משפטית זו. נקודת המוצא של התליית ההליכים הינה העדר אפשרות להביא הנאשם למשפט, לאחר שניסיונות מוקדמים לעשות כן לא צלחו. משכך, עצם קיומם של ניסיונות לא מוצלחים נוספים לאחר ההתליה, אינו משנה דבר לעניין נקודת מוצא זו, ועל כן לא יכול לעצור את מרוץ ההתיישנות שהחל באמצעות אותה התליה.

המאשימה אף טוענת כי מרוץ ההתיישנות נעצר עקב העובדה שהנאשם התחמק מההליכים. לעניין זה מסתמכת המאשימה על הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 401202 פרק 4 סעיף ג(11). אולם, עניינה של הנחיה זו לא בתקופות התיישנות לפי סעיף 9 לחוק סדר הדין הפלילי, אלא בתקופות קצרות יותר שנקבעו להחשת הטיפול של גורמי חקירה ותביעה בתיקים פליליים טרם הגשת כתב אישום. משכך, אין בכוחה של הנחיה זו לסייע למאשימה בעניינה עת המדובר בהתיישנות עקב התליית הליכים. מה גם שעקרונית אין בהנחיות פנימיות של תביעה בכדי ליצור חריגים להוראות חוק באופן שמרחיב לעומת החוק את סמכויות התביעה בשימוש בכוחה כנגד נאשמים.

אף אם נבחן את טענת התחמקותו של הנאשם מהדין כעוצרת את תקופת ההתיישנות בהקשרו של סעיף 9(ג)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי, הדבר לא יועיל למאשימה במקרה זה. אמנם, כאן כבר נושא ההתחמקות מהדין נוגע לדיני ההתיישנות עצמם, אולם הוא קשור בטבורו למניעת השלמת חקירה או גיבוש החלטה בדבר העמדה לדין. לעומת זאת, בעניינה אין המדובר במי שנטען כי התחמקותו מהדין סיכלה אחד משני אלה, אלא שסיכלה את אפשרות חידוש ההליכים.

עוד יש לציין כי בסעיף 94א(ג) לחוק סדר הדין הפלילי התנאי של אישור היועץ המשפטי לממשלה לחידוש ההליכים למרות חלוף תקופת ההתיישנות אינו תנאי יחיד לחידוש ההליכים. תנאי מצטבר לכך הינו שההתליה נבעה מכך שהנאשם מתחמק מההליכים. משמע, הוכחת התחמקות מהליכים לבדה אינה מספיקה כדי לאפשר את חידוש ההליכים למרות חלוף תקופת ההתיישנות, ולא יכולה לייתר את אישור היועץ המשפטי לממשלה. כך אף אם היה מוכח בעניינה כי הנאשם התחמק מההליכים, העדר האישור האמור היה נותר כמכשלה בפני חידוש ההליכים.

יתר על כן, אף אם היה ניתן האישור המיוחל במקרה זה, כך ששאלת ההתחמקות מההליכים היתה נותרת לבדה, לא היה מקום לחידוש ההליכים, מהטעם הפשוט שבהסתכלות על כלל קורותיו של תיקי זה טרם התלייתו, לא ניתן לומר שההתליה נבעה מהתחמקות הנאשם מההליכים.

כך, הנאשם לא נעלם אל בין הצללים, ואף לא ישב באפס מעשה, אלא הגיש כנדרש ממנו בקשות לכניסה לישראל לשני הדיונים שנקבעו בעניינו, אך סורב בשני המקרים עקב העובדה שכניסתו הותנתה בליווי ביטחוני. ראוי היה כי סנגורו של הנאשם היה מעדכן את בית המשפט בסיבת הסירוב, בכדי שתינתן החלטה בדבר אופן מימוש דרישה זו, אך זה לא עשה כן ואף לא התייצב לדיונים אלה. במצב דברים זה, קשה לי לראות את התנהלות הנאשם כמהווה התחמקות מההליכים.

אף אם הייתי רואה בהתנהלות זו של הנאשם כהתחמקות מההליכים, הרי שבנסיבות העניין לא ניתן היה לומר כי ההתליה נבעה דווקא מכך. שכן, בכוחה של המאשימה היה להתמודד עם התנהלות זו, באופן שהיה מונע את ההתליה. כך, בירור של המאשימה עם המת"ק היה מעלה את סיבת אי הגעת הנאשם לדיונים, באופן שהיה מאפשר לה לעדכן את בית המשפט בדבר סיבת הסירוב לבקשות הוצאת היתר. זאת לצורך מתן החלטה בדבר ליווי אבטחתי באמצעות ניידת משטרה כמקובל במצבים כאלה, בתיאום עם ב"כ הנאשם ו/או עם הערב. בירור שכזה לא נעשה, ואף זימון ערב לא נעשה, וכך הגיעו הדברים לכדי התליית ההליכים, ועוד על פי בקשת המאשימה.

נוכח כל האמור, השתכנעתי שלנאשם עומדת טענת התיישנות באופן המונע את חידוש ההליכים. על כן, הריני מורה על ביטול כתב האישום.

זכות ערעור כחוק.

המזכירות תעביר עותק מההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ה אדר ב' תשפ"ב, 28 מרץ 2022, בהעדר הצדדים.